

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	1
2. Definities van de begrippen.....	1
3. Pedagogische uitgangspunten	2
4. Competenties gastouder	2
4.1. Algemeen.....	2
4.2. Emotionele veiligheid.....	3
4.3. Sociale competenties.....	3
4.4. Persoonlijke competenties	4
4.5. Overdracht normen en waarden.....	4
5. Het gedrag van de gastouder	4
5.1. Algemeen.....	4
5.2. Persoonlijke competenties	5
5.3. Overdracht van normen en waarden	6
5.4. Verzorging.....	7
5.5. Veiligheid	7
5.5.1. Woonkamer.....	7
5.5.2. Keuken.....	8
5.5.3. Badkamer	8
5.5.4. Slaapruimte	8
5.5.5. Buitenspeelruimte	9
5.6. Samenstelling en leeftijdsopbouw in het gastgezin.....	9
5.7. Eisen van de gastouder.....	9
6. Samenwerking gast- en vraagouder(s)	10
6.1. Afstemming.....	10
6.2. Wederzijds respect en privacy	10
6.3. Informatie en afspraken.....	10
7. De rol van Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling	10
7.1. Algemeen.....	10
7.2. Aanbod aan vraagouder(s):.....	11
7.3. Informatie en ondersteuning.....	11
7.4. Advies.....	11
7.5. Klachtenbehandeling	11

7.6.	Bescherming van de privacy.....	11
7.7.	Inspraak.....	11
7.8.	Protocol Huiselijk geweld en Kindermishandeling	12
7.9.	Advies.....	12
7.10.	Deskundigheidsbevordering	12
8.	Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.....	13

1. Inleiding

Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling is een gastouderbureau dat zich, voornamelijk binnen de provincie Utrecht, richt op gastouderopvang.

Een gastouder gaat in het eigen huis of in het huis van de vraagouder om met eventuele eigen kinderen en kinderen van vraagouders. Iedere gastouder handelt vanuit persoonlijke inzichten, achtergronden en motivaties. De manier van omgaan met kinderen door de verschillende gastouders loopt erg uiteen. Deze diversiteit is een belangrijk kenmerk van gastouderopvang. Daarom is het van groot belang dat er een visie bestaat over het pedagogisch handelen en hoe deze gestalte krijgt in het dagelijkse werk van de gastouder en het gastouderbureau.

Het pedagogisch beleidsplan dient als basis voor een verantwoord opvangbeleid en ter ondersteuning van gast- en vraagouder(s).

2. Definities van de begrippen

Pedagogisch beleidsplan	Beschrijven van alle formele en informele afspraken waardoor er continuïteit en gelijk gerichtheid ontstaat in het pedagogisch handelen van de gastouders en medewerker van Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling. Het pedagogisch beleidsplan ondersteunt gastouders bij hun nadenken en handelen over doelen en middelen binnen de gastouderopvang.
Gastouderopvang	Een vorm van kinderopvang waarbij de opvang in principe plaats vindt in het huis van de gastouder. Hiervan kan afgeweken worden; de opvang vindt dan plaats in het huis van de vraagouder, maar wel volgens de richtlijnen zoals opgesteld voor de opvang bij de gastouder.
Vraagouder(s)	Ouder(s)/verzorger(s) met een kind of kinderen vanaf 3 maanden tot en met 12 jaar waarvoor opvang gevraagd wordt. In principe kan iedere ouder die instemt met de voorwaarden, te vinden in de overeenkomst met vraagouder(s), gebruik maken van de diensten van het gastouderbureau.
Gastouder	Een door het gastouderbureau geselecteerde volwassene van minimaal 21 jaar, die voldoet aan de criteria (zie Hoofdstuk 3, 3.1.). Deze persoon is door eigen ervaring en door de juiste opleiding in staat, in de eigen woning of de woning van de vraagouder, op een verantwoorde wijze gastouderopvang aan één of meerdere kinderen te bieden.
Gastouderbureau (GOB)	De medewerker die deel uitmaakt van het gastouderbureau en door de juiste opleiding en ervaring gekwalificeerd is om zorg te dragen voor een optimale bemiddeling en begeleiding.

3. Pedagogische uitgangspunten

Ieder kind is uniek. Het gezin, de familie, de cultuur waarin het kind opgroeit, de sociale en economische context waarin het leeft, zijn mede bepalend voor de ontwikkeling van het kind.

In die zin is de bijdrage van de gastouder aan de ontwikkeling van het kind voor iedereen verschillend. Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling streeft er naar om de gastouder te ondersteunen om het beste uit de kinderen te kunnen halen.

Het gastouderbureau is verantwoordelijk voor het arrangeren van een goede verantwoorde kinderopvang. Iedere kinderopvangsituatie is anders. Dit bepaalt ook de vorm van het pedagogische handelen in de praktijk. Deze is afhankelijk van het samenspel van de vraagouder, gastouder en het kind. Iedere gastouder handelt vanuit de eigen achtergrond, situatie en mogelijkheden.

Uitgangspunt is dat de gast- en vraagouder(s) partners zijn in de verzorging en opvoeding van de kinderen, waarbij de vraagouder(s) eindverantwoordelijk zijn en de gastouder medeverantwoordelijk is. Het gastouderbureau draagt zorg voor goede facilitering en begeleiding (zie Hoofdstuk 7).

Basis voor iedere opvangsituatie moet zijn dat vraagouder(s) voldoende vertrouwen in de gastouder heeft om het kind daaraan toe te durven vertrouwen. Dit betekent voor gast- en vraagouder(s) het respecteren en accepteren van elkaars sociale en culturele normen en waarden. Verder is het van belang om regelmatig met elkaar te overleggen en te evalueren over alle aspecten van de opvang.

4. Competenties gastouder

4.1. Algemeen

- Leeftijd van minimaal 21 jaar;
- Opleiding of ervaringscertificaat op minimaal MBO 2 niveau Helpende Welzijn;
- Een goede lichamelijke en geestelijke gezondheid;
- Voldoende kennis en spreekvaardigheid van de Nederlandse taal;
- Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) kunnen overleggen;
- Positieve houding hebben ten aanzien van kinderopvang en pedagogische doelstellingen;
- Een Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering (WA-verzekering) hebben;
- Regelmatig en minimaal een jaar beschikbaar zijn;
- Telefonisch bereikbaar zijn;
- Beschikken over een computer en er mee kunnen werken.

4.2. Emotionele veiligheid

- Kindvriendelijke houding hebben;
- Plezier hebben in de omgang met kinderen;
- Warmte en veiligheid bieden;
- Continuïteit en stabiliteit in de opvang bieden.

De gastouder draagt zorg voor continuïteit en stabiliteit in de opvang. Het is van belang dat het gastkind zich thuis voelt in het gastgezin. Alleen in een veilige en vertrouwde omgeving kunnen kind en gastouder een goede relatie opbouwen waardoor de ontwikkeling van het kind gestimuleerd wordt.

Voor de start van de opvang wordt er voldoende aandacht besteed aan kennismaking en wenperiode. Het gastkind krijgt zo de mogelijkheid om de gastouder, de opvangomgeving en de eventuele andere (gast)kinderen te leren kennen.

Zo krijgt ook de gastouder de gelegenheid het gastkind goed te leren kennen en in te spelen op de behoeften van het gastkind in samenspraak met de vraagouder(s).

Uiteindelijk moet een gastkind zich tijdens de opvang vrij voelen om zijn emoties zoals verdriet, boosheid en blijdschap aan de gastouder te tonen en te delen. De gastouder moet in staat zijn signalen op dit gebied te herkennen en er adequaat op te reageren.

4.3. Sociale competenties

- Sociale en communicatieve vaardigheden hebben;
- Structuur aan kunnen bieden;
- Respect voor de eigenheid en privacy van gastkind(eren) en de vraagouder(s);
- Respect hebben voor andere gewoontes, culturen en opvoedingsgedachten;
- Vaardigheden hebben om met betrokkenen te praten over de ontwikkeling van het kind;
- Verantwoordelijkheidsgevoel naar gastkinderen en vraagouder(s).

Het gastkind dient in zijn waarde gelaten te worden. Er mag geen afbreuk gedaan worden aan de eigenheid en de aard van het kind. De zelfstandigheid van het kind dient te worden aangemoedigd. De gastouder respecteert het bijzondere van elk kind en begeleidt het kind op de weg naar zelfstandigheid. Het kind moet als zelfstandig individu met zijn emoties, lichamelijke en geestelijke mogelijkheden worden gewaardeerd en gerespecteerd.

De gastouder moet rekening houden met het ontwikkelingsstadium en tempo van het kind en weten wat het kind aankan. Gast- en vraagouder(s) komen overeen wanneer en op welke wijze het kind beloond en gestraft mag worden.

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

De gastouder moet in staat zijn om met de vraagouder(s) en het gastouderbureau te communiceren over de ontwikkeling van het kind en het eigen functioneren.

Sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid behoren tot de sociale competentie.

Belangrijk aspect is de omgang met andere kinderen en volwassenen. In de omgang met leeftijdgenootjes en gastouder leert het kind de uitwerking van zijn gedrag op andere mensen kennen. Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens. Ook leert het kind de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten.

4.4. Persoonlijke competenties

- Kennis hebben van de ontwikkeling van kinderen;
- In staat zijn tot reflecteren op het eigen handelen;
- Flexibele houding hebben, eigen grenzen aan kunnen geven;
- Stimulerend ingaan op de behoeften en ontwikkeling van kinderen;
- Bereidheid hebben tot overleg en samenwerking met vraagouder(s);
- Bereidheid om in het kader van veiligheid en gezondheid aanpassingen in of om het huis te doen.

4.5. Overdracht normen en waarden

- Algemeen geldende opvattingen over normen en waarden onderschrijven;
- Accepteren van de regels van het gastouderbureau;
- Open staan voor samenwerking, ondersteuning en begeleiding van de medewerker van het gastouderbureau;
- Een voorbeeld zijn voor de kinderen;
- Goed ontwikkeld verantwoordelijkheidsgevoel hebben.

5. Het gedrag van de gastouder

5.1. Algemeen

- Het kind krijgt de gelegenheid om rustig te wennen in het gastgezin;
- Het kind voelt zich welkom en gesteund;
- Er wordt warmte en veiligheid geboden in een huiselijke sfeer;
- Het kind wordt nooit alleen gelaten of aan de zorgen van een ander toevertrouwd;
- Het kind wordt beschermd en begeleid in zijn contacten met andere (gast)kinderen;

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

- Er wordt structuur geboden aan het kind door een duidelijke dagindeling;
- Het kind en zijn emoties worden serieus genomen;
- Er wordt consequent gehandeld op een duidelijke en herkenbare manier in diverse situaties;
- Het kind wordt ondersteund bij het verwerken van gevoelens zoals verdriet, boosheid, angst en vreugde;
- Uitwisseling van ervaringen tussen gast- en vraagouder(s) gebeurt regelmatig, dagelijks over lopende zaken en minstens een keer per kwartaal over behoefte en ontwikkeling van het gastkind;
- Gast- en vraagouder(s) stemmen de handelingswijzen op elkaar af.

De gastouder waardeert het kind zoals het is en uit dit ook naar het kind en de ouder(s). Belangrijk is dat er geen lichamelijke straffen gebruikt worden en dat straffen en belonen in overleg is met de vraagouder(s). Ook wordt het kind begeleid in het voorkomen en oplossen van conflicten en wordt er op een rustige en consequente manier gehandeld en gecommuniceerd. Er wordt aandacht besteedt aan het op de beurt wachten.

Het contact met het gastouderbureau is telefonisch of tijdens een huisbezoek over de opvang en opvoeding van de gastkind(eren). Er wordt door de gastouder jaarlijks gelegenheid gegeven om een risico- en gezondheidsinventarisatie uit te voeren door het gastouderbureau.

5.2. Persoonlijke competenties

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Dat maakt ieder kind verschillend en uniek. De gastouder besteedt op persoonlijke wijze aandacht aan de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. De gastouder begeleidt, stimuleert en volgt het kind in zijn ontwikkeling. De gastouder signaleert bepaalde aspecten en heeft, in overleg met de vraagouder(s), ook een sturende functie. De gastouder moet op de hoogte zijn en ervaring hebben met de verschillende ontwikkelingsstadia.

De ontwikkelingsstadia zijn:

- Lichamelijke ontwikkeling;
- Sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Verstandelijke ontwikkeling;
- Creatieve ontwikkeling.

De gastouder biedt speelgoed aan dat past bij de ontwikkelingsfase van het kind en er is voldoende ruimte om te bewegen. Ook worden er verschillende activiteiten aangeboden ter ondersteuning van de verschillende stappen in de ontwikkeling zoals zelf leren eten, drinken, trap lopen, puzzelen, ballen, fietsen, knutselen, koken enzovoorts.

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Eigen initiatieven door het kind tijdens activiteiten wordt gewaardeerd en gerespecteerd en er is voldoende aandacht voor de emoties van het kind.

De ontwikkeling van het zelfvertrouwen wordt gestimuleerd door het kind zoveel mogelijk zelf te laten doen. Ook wordt het geleerd rekening te houden met anderen, samen leren spelen en voor zichzelf op te komen. Ook wordt ingegaan op vragen van het kind en er wordt uitleg gegeven over wat het kind ziet en meemaakt.

De taalontwikkeling wordt bevorderd door te praten, te lezen, plaatjes te kijken en te zingen.

Er moet ruimte worden gegeven voor creativiteit en fantasie door het aanbieden van diverse materialen zoals verf, klei, papier enzovoorts, maar ook in woord en gebaar door te verkleeden, te dansen, winkeltje te spelen en rollenspelen.

5.3. Overdracht van normen en waarden

Ieder mens heeft zijn eigen normen en waarden. Wat belangrijk gevonden wordt verschilt van mens tot mens. Verbaal en non verbaal laten mensen blijken wat ze van iets vinden. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen of gebeurtenissen.

Iedere ouder heeft eigen normen en waarden die ze terug willen zien in de opvoeding van hun kind(eren). De gevraagde opvoedingssituatie van ieder kind is dus verschillend. In de gastouderopvang moet rekening gehouden worden met de verschillende culturen en geloven, waarbij geen sprake mag zijn van discriminatie in welk opzicht dan ook.

De gastouder werkt vanuit haar eigen sociale en culturele waarden, rekening houdend met de waarden van de vraagouder(s). Belangrijke normen en waarden van de vraagouder(s) en het gastgezin moeten op elkaar zijn afgestemd. Het is van belang de normen en waarden van elkaar te kennen en met elkaar te bespreken op het gebied van godsdienst, omgaan met elkaar, conflicten, taalgebruik, respect hebben voor elkaar, verantwoordelijkheid nemen, belonen en straffen.

De gastouder betreft de kinderen, afhankelijk van hun leeftijd, bij de zorg voor de leefomgeving. Normen en waarden mogen van elkaar verschillen. Kinderen moeten leren met de verschillen om te gaan. Respect voor elkaars mening en wederzijds vertrouwen spelen hierbij een belangrijke rol.

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Voor de gastouder is het van belang dat het in de omgang met het kind duidelijke normen en waarden toont. Het kind wordt op een positieve manier gestimuleerd. Gewenst gedrag wordt beloond en ongewenst gedrag wordt begrenst. Er wordt structuur geboden door het stellen van regels, grenzen en consequent zijn. Het belang van eerlijk zijn, afspraken nakomen, medeleven hebben, respect voor anderen en de omgeving wordt benadrukt en nageleefd.

In overleg en samenspraak met de vraagouder(s) wordt er aandacht besteed aan rituele uitingen van normen en waarden, zoals officiële en religieuze feestdagen en de verjaardag van het kind.

5.4. Verzorging

De gastouder moet een veilige woonomgeving bieden waarin ieder kind een eigen plek heeft. Ieder kind heeft recht op een veilige en schone omgeving en een goede lichamelijke verzorging. Een kind voelt zich prettig en veilig als het ritme en gewoonten thuis en bij de gastouder op elkaar zijn afgestemd. Gast- en vraagouder(s) maken daarom afspraken met elkaar over diverse onderdelen van de zorg:

- Voeding : Soort voeding, wanneer, wel of niet snoepen.
- Zindelijkheid : Hoe vaak verschonen, omgaan met zindelijkheidstraining.
- Slapen : Waar, wanneer, slaapgewoonten.
- Ziekte : Hoe te handelen bij ziekte, medicijnen toedienen.
- Hygiëne : Toiletbezoek, handen wassen, tanden poetsen, verschonen.

5.5. Veiligheid

5.5.1. Woonkamer

- Er is aangepast meubilair voor kinderen;
- Er is een geschikte eetruimte;
- Er is binnenshuis voldoende speelruimte;
- Er is voldoende speelgoed, dat past bij de ontwikkeling van het kind;
- Het speelgoed is heel en voldoende schoon;
- Plastic zakken en tassen liggen buiten bereik;
- Geurvreters zijn buiten bereik;
- Stopcontacten in iedere kamer zijn voorzien van beveiligers;
- Indien nodig worden deurbeveiligers aangebracht;
- Er liggen geen losliggende elektriciteitsnoeren in huis;
- Kleine voorwerpen zijn buiten bereik van jonge kinderen;

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

- Tabak, alcoholische dranken, medicijnen en cosmetica zijn buiten bereik van kinderen en veilig opgeborgen;
- Er staan geen gevulde asbakken onder het bereik van kinderen;
- Er bevinden zich geen giftige planten in huis: zie hiervoor de lijst met giftige planten te vinden op Wikipedia of via de giftige planten App;
- Losse kleedjes en tafelkleden mogen geen gevaar opleveren;
- Verwarmingsbuizen zijn beschermd;
- Open haard of kachel is voldoende afgeschermd;
- Tafelranden en scherpe hoeken zijn afgeschermd;
- Er zijn geen losse voorwerpen die het kind over zich heen kan trekken;
- Indien nodig zijn er traphekjes onder en boven aan de trap;
- Aanwezigheid van huisdieren mag nooit gevaar voor het kind opleveren, een kind nooit alleen laten met een hond;
- Er bevinden zich geen trapjes en stoelen onder ramen, in de keuken en op het balkon;
- Ramen en deuren zijn voldoende beveiligd zodat kind ze niet zelf open kan doen;
- Klei, lijm en verf wordt alleen onder toezicht gebruikt.

5.5.2. Keuken

- Onderhoudsproducten zoals schoonmaakmiddelen wasmiddelen, bleekmiddelen staan buiten bereik van de kinderen;
- Kastjes of laden waarin zich voorwerpen bevinden en gevaar opleveren voor kinderen zoals glas, messen, lucifers, kunnen niet door het kind geopend worden;
- Elektrische apparaten staan buiten bereik;
- Het kookgedeelte is beveiligd of niet toegankelijk voor kinderen en er steken geen steelpannen over de rand;
- De oven is beschermd als hij in gebruik is.

5.5.3. Badkamer

- De deur van het toilet en badkamer kunnen van buiten af worden geopend.

5.5.4. Slaapruimte

- Er is een aparte slaapruimte voor kinderen jonger dan 1½ jaar.
- Gast- en vraagouder(s) stemmen af ten aanzien van het slapen → de kwaliteit van het bedje en het matras, manier waarop het kind slaapt, gebruik van een speen en dergelijke.
- Bij de opvang van een baby worden alle maatregelen ter voorkoming van wiegendood besproken en opgevolgd. Iedere gastouder heeft de informatie met aanwijzingen ter voorkoming van wiegendood in het bezit. Dit wordt standaard uitgereikt bij de start van de opvang.

Eventuele extra aanschaffingen komen in principe voor rekening van de vraagouder(s) en moeten daarom altijd in overleg met de vraagouder(s) worden gedaan.

5.5.5. Buitenspeelruimte

- De tuin is voldoende afgesloten;
- Vijver, put en regenton zijn voldoende afgesloten;
- Het tuingereedschap is veilig opgeborgen;
- Het kind kan niet in aanraking komen met giftige planten: zie hiervoor de lijst met giftige planten te vinden op Wikipedia of via de giftige planten App;
- Zandbak is voldoende afgesloten en regelmatig verschoond;
- Speeltoestellen zijn veilig en staan op een zachte ondergrond;
- De speeltoestellen en het speelgoed zijn voldoende schoon.

5.6. Samenstelling en leeftijdsopbouw in het gastgezin

- Een gastouder vangt maximaal zes kinderen in de leeftijd tussen 3 maanden en 13 jaar, inclusief eigen kind(eren) tot 10 jaar, tegelijkertijd op;
- Als er meer dan drie kinderen tegelijkertijd worden opgevangen moet er een achterwacht geregeld zijn, die in geval van nood direct oproepbaar is;
- Er mogen maximaal 5 kinderen, inclusief eigen kind(eren), onder de 4 jaar tegelijkertijd opgevangen worden, waarvan er maximaal vier kinderen tot en met 1 jaar tegelijk aanwezig mogen zijn, waarvan 2 kinderen tot 1 jaar;
- Leeftijdsopbouw en aantal kinderen kunnen binnen de genoemde grenzen variabel zijn. Ze zijn mede afhankelijk van de competenties van de gastouder en de mogelijkheden voor opvang zoals slaap- en speelruimte;
- De vraagouder(s) moet op de hoogte zijn van de leeftijdsopbouw in het gastgezin.

5.7. Eisen van de gastouder

- Er wordt voor de start van de opvang en vervolgens ieder jaar een risico inventarisatie op het gebied van veiligheid en gezondheid gedaan;
- Gastouder neemt op basis van de actiepunten, indien van toepassing, de nodige maatregelen tot verbetering;
- Gastouder en hun volwassen huisgenoten moeten een 'Verklaring Omtrent het Gedrag' kunnen overleggen;
- De gastouder moet in bezit zijn van een certificaat Kinder-EHBO van het Oranje Kruis;
- De woning moet volledig rookvrij zijn en voorzien van goed functionerende rookmelders in iedere ruimte.

6. Samenwerking gast- en vraagouder(s)

6.1. Afstemming

In de relatie tussen gastouder en kind is de inbreng van de vraagouder(s) van grote betekenis.

Voor een goed verloop van de samenwerking is het belangrijk dat het kind goed voorbereid wordt op de nieuwe situatie. Afstemming tussen gast- en vraagouder(s) is belangrijk om de opvoedingsmilieus van het eigen en het gastoudergezin dicht bij elkaar te brengen. Door regelmatig contact kan er maximaal ingespeeld worden op de belangen en behoeften van het kind.

6.2. Wederzijds respect en privacy

Respect voor elkaars mening, cultuur, religie en opvattingen vormt de basis voor een goede samenwerking. Gast- en vraagouder(s) moeten geven en nemen, maar beiden moeten zich in de gezamenlijke aanpak kunnen vinden.

Gast- en vraagouder(s) zien en horen veel van elkaar. Een zorgvuldige omgang met privacygevoelige informatie is noodzakelijk.

6.3. Informatie en afspraken

Gast- en vraagouder(s) moeten goede afspraken maken om te weten wat ze van elkaar kunnen en mogen verwachten. De richtlijnen van Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling kunnen daarbij als leidraad dienen. Gast- en vraagouder(s) moeten, in het belang van het kind, open en eerlijk tegen elkaar zijn en eventuele problemen bespreken, zo nodig met ondersteuning van het gastouderbureau.

7. De rol van Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling

7.1. Algemeen

Het gastouderbureau heeft een adviserende, bemiddelende en ondersteunende rol bij het tot stand brengen van een goede koppeling en in het onderhouden van een goede samenwerking tussen gast- en vraagouder(s). Tevens heeft het gastouderbureau een signalerende rol in situaties waarin een vermoeden van verwaarlozing of kindermishandeling bestaat.

7.2. Aanbod aan vraagouder(s):

Er wordt een Overeenkomst Vraagouder(s) afgesloten, waarin de afspraken tussen de vraagouder(s) en Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling worden vastgelegd. Ook wordt hierin de bijbehorende berekening van de organisatiekosten en opvangkosten duidelijk vermeld.

7.3. Informatie en ondersteuning

De vraagouder(s) worden mondeling en schriftelijk geïnformeerd over het beleid, de procedures en de werkwijze. Tevens worden vraagouder(s) op de hoogte gehouden van ontwikkelingen binnen de gastouderopvang. De administratieve afhandeling van de koppeling en het ondersteunen van vraagouder(s) wordt verzorgd. Ook wordt de kassiersfunctie verzorgd, dat wil zeggen dat als er bij de vraagouder(s) geïncasseerd is en de gastouder wordt dan betaald op basis van de maandelijkse urenregistratie.

7.4. Advies

Het bieden van pedagogische ondersteuning bij vragen over opvoeding. Zo nodig doorverwijzen naar de daarvoor geëigende instanties.

7.5. Klachtenbehandeling

Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling is aangesloten bij Geschillencommissie Kinderopvang. Dit is een onafhankelijke klachtencommissie waarop vraagouder(s) een beroep kunnen doen, indien een klacht niet intern is op te lossen.

7.6. Bescherming van de privacy

Persoonlijke gegevens van de vraagouder(s) worden vertrouwelijk behandeld.

7.7. Inspraak

Vraagouder(s) kunnen zitting nemen in de oudercommissie. Deze heeft onder andere adviesrecht over het algemene kwaliteitsbeleid, het pedagogisch beleidsplan en het prijsbeleid. Ook de oudercommissie kan gebruik maken van Geschillencommissie Kinderopvang.

7.8. Protocol Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Wanneer er een vermoeden is van verwaarlozing, huiselijk geweld en/of kindermishandeling, door de gastouder, vraagouder(s) of andere verzorger(s) van het kind, is de meldcode kindermishandeling. De Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van de Brancheorganisatie Kinderopvang is te vinden op www.maatwerkbemiddeling.nl/links. Het stappenplan Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is hieronder te vinden onder punt 8.

7.9. Advies

Adviseren van gastouders over werkwijze, het opvangtarief, opgave bij de belasting en het ondernemerschap.

7.10. Deskundigheidsbevordering

Door individuele begeleiding, faciliteren van een EHBO cursus en het voldoen aan de opleidingseisen, alsmede het organiseren van bijeenkomsten en thema-avonden wordt de deskundigheid van gastouders bevorderd.

8. Stappenplan meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Definitie Kindermishandeling en huiselijk geweld:

Kindermishandeling is elke vorm van, voor de minderjarige, bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouder(s) of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief, opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel (Wet op de jeugdzorg, 2005).

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging (al dan niet door middel van, of gepaard gaand met, beschadiging van goederen in en om het huis).

De combinatie van kinderen en huiselijk geweld betekent altijd kindermishandeling. De handelwijze bij huiselijk geweld is hetzelfde als bij kindermishandeling of een vermoeden daarvan.

Iedere gastouder krijgt bij de start van de eerste koppeling een map van Gastouderbureau Maatwerk Bemiddeling met onder andere de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling inclusief de Sociale Kaart. Op de Sociale Kaart zijn de contactgegevens van gerelateerde organisaties terug te vinden.

In het kader van kwaliteitszorg, is er een wettelijke meldplicht opgelegd om een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

Deze meldcode is speciaal toegeschreven naar de branche kinderopvang en is bedoeld voor iedereen die werkzaam is binnen deze branche. De meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling.

De meldcode bevat drie routes:

1. Hoe te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling.
2. Hoe te handelen bij een vermoeden van een mogelijk geweld- of zedendelict jegens een kind door een collega.
3. Hoe te handelen bij seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Deze routes leiden de verantwoordelijke personen stap voor stap door het proces vanaf het moment dat hij signaleert tot aan het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding of het nemen van maatregelen. Uitzondering hierop is route 2 waarbij er altijd sprake is van een meldplicht indien er vermoedens zijn van een geweld- of zedendelict jegens een kind door een collega. Het gebruik van de meldcode levert een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De gastouder signaleert en is deskundig in het herkennen en bespreken van signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling. De gastouder is ook alert op signalen die wijzen op seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Deze signalen dienen zo snel mogelijk neergelegd te worden bij de bemiddelingsmedewerker.

De bemiddelingsmedewerker overlegt met de gastouder over welke rol het heeft in de vervolgstappen, zoals observeren of een gesprek voeren met de vraagouder(s). De verantwoordelijkheid voor het volgen van de stappen ligt bij de aandachtfunctionaris, de directie is eindverantwoordelijk. Tijdens een intakegesprek, bij de gast- en vraagouder(s), is de bemiddelingsmedewerker alert op het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling.

De houder van het gastouderbureau draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de drie routes van de meldcode.